

5 Μαΐου 2025

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο / Πολυμέσα - Multimedia /
Συναξαριακές Μορφές

Ἡ
ἁγία
Ἡ
Μεγαλο-

ΕΙΡΗΪΝΗ
ΜΑΡΤΥΡ

2004:
Λυδία Γαλιπύκη
2004

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς - Λυδία Γουριώτη© (lydiagourioti-iconography.blogspot.com)

Εορτάζει στις 5 Μαΐου εκάστου έτους.

Ξίφει θανοῦσα καὶ βιώσασα ξένως,

Εἰρηρικῶς τέθνηκας αὔθις, Εἰρήνη.

Εἰρήνη τμηθεῖσα ἀνέγρετο καὶ θάνε πέμπτη.

Βιογραφία

Ἡ Ἁγία Μεγαλομάρτυς Εἰρήνη ἀθλήσε κατά τον 4ο αἰῶνα μ.Χ. Ἦταν θυγατέρα του Λικινίου, που ἦταν βασιλιάς κάποιου μικροῦ βασιλείου, και της Λικινίας. Καταγόταν ἀπό την πόλη Μαγεδών και αρχικά ονομαζόταν Πηνελόπη. Ὄταν η Ἁγία ἔγινε ἕξι ετών, ο πατέρας της Λικίνιος την ἐκλείσε σε ἕνα πύργο και ἀνέθεσε την διαπαιδαγώγησή της σε κάποιον γέροντα, ονόματι Ἀπελλιανό, ο οποίος και ἔγραψε τα υπομνήματα του μαρτυρίου αὐτῆς.

Μια νύχτα η Εἰρήνη εἶδε το ἐξῆς ὄραμα: μπήκε στον πύργο ἕνα περιστέρι κρατώντας με το ράμφος του κλαδί ελιάς, το οποίο και ἀφήσε ἐπάνω στο τραπέζι. Ἐπίσης, μπήκε και ἕνας αετός μεταφέροντας στεφάνι ἀπό ἀνθη, το οποίο τοποθέτησε και αὐτός ἐπάνω στο τραπέζι. Ἐπειτα μπήκε ἀπό ἄλλο παράθυρο ἕνας κόρακας, ο οποίος ἔβαλε ἐπάνω στο τραπέζι ἕνα φίδι. Το πρῶί που ξύπνησε ἀπορούσε και σκεπτόταν τι ἀραγε να σημαίνουν αὐτά που εἶδε. Τα διηγήθηκε λοιπόν στον γέροντα Ἀπελλιανό και ἐκεῖνος τα ἐρμήνευσε ως προάγγελμα των στεφάνων της δόξας και του μαρτυρικοῦ τέλους αὐτῆς μετὰ τη βάπτισή της.

Στο Χριστιανισμό ἐλκύσθηκε ἀπό κάποια κρυπτοχριστιανή νέα, η οποία, λόγω της τιμιότητος και των ἀρετῶν της, ἔχαιρε μεγάλης ἐκτιμῆσεως ἀπό τους γονεῖς της Πηνελόπης και εἶχε τοποθετηθεῖ ἀπό αὐτούς ως θεραπαίνιδα της θυγατέρας τους. Ἐνας ἱερεὺς, ονόματι Τιμόθεος, βάπτισε κρυφά τη νεαρή ἡγεμονίδα και τη μετονόμασε Εἰρήνη.

Το γεγονός δεν ἀργησε να πληροφορηθεῖ ο πατέρας της Λικίνιος, ὅταν μάλιστα η Ἁγία Εἰρήνη συνέτριψε τα εἶδωλα της πατρικῆς της οἰκίας ομολογώντας με αὐτό τον τρόπο την πίστη της στον Χριστό. Για τον λόγο αὐτό διέταξε να τη δέσουν στα πόδια ἐνός ἀγρίου ἀλόγου, να τη σκοτώσει με κλοτσιές. Ἀλλά ἀπό θαύμα το ἄλογο στράφηκε ἐναντίον του και σκότωσε αὐτόν. Τότε επικράτησε μεγάλη σύγχυση μετὰξὺ των ἐκεῖ παρεβρισκομένων ἀνθρώπων. Ἀλλά η Εἰρήνη τους καθησύχασε με τα λόγια του Χριστοῦ: «Παντα δυνατα τω πιστευοντι» (Μαρκ. θ' 23). Δηλαδή ὅλα εἶναι δυνατά σ' ἐκείνον που πιστεύει. Και πράγματι, με θαυμαστή πίστη

προσευχήθηκε και ο πατέρας της σηκώθηκε ζωντανός. Τότε, οικογενειακώς όλοι βαπτίστηκαν χριστιανοί. Στη συνέχεια έπαθε πολλά από τους Πέρσες και τους βασιλείς αυτών Σεδεκία και Σαπώριο Α'.

Έπειτα η Αγία Ειρήνη πήγε στην Καλλίπολη του Ελλησπόντου, όπου βασίλευε ο Νουμεριανός. Εκεί παρουσιάστηκε σε αυτόν και ομολόγησε με παρρησία την πίστη της στον Χριστό. Οι ειδωλολάτρες την έκλεισαν διαδοχικά σε τρία πυρακτωμένα χάλκινα βόδια. Το τρίτο όμως βόδι, τη στιγμή που βρισκόταν εντός του η Μεγαλομάρτυς, όλως παραδόξως κινήθηκε, ενώ ήταν άψυχο ανθρώπινο κατασκευάσμα. Στη συνέχεια αυτό σχίσθηκε και βγήκε από μέσα του η Αγία εντελώς αβλαβής από την κόλαση της πυράς. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα να προσέλθουν στην πίστη του Χριστού χιλιάδες ψυχές. Στην πόλη Μεσημβρία της Θράκης η Αγία Ειρήνη θανατώθηκε, αλλά με τη δύναμη του Θεού αναστήθηκε και είλκυσε στην πίστη το διοικητή και ολόκληρο το λαό. Τέλος, η Αγία κατέφυγε μαζί με το δάσκαλό της Απελλιανό στην Έφεσο της Μικράς Ασίας, όπου διέμεινε επιτελώντας πολλά θαύματα και τιμώμενη ως αληθινή ισαπόστολος. Εκεί ανέπτυξε μεγάλη δράση μέχρι την ημέρα της κοιμήσεως αυτής, το 315 μ.Χ.

Στο Συναξάρι της αναφέρεται ότι στην Έφεσο η Αγία βρήκε μία λάρνακα, στην οποία δεν είχε ως τότε ενταφιασθεί κανένας, μπήκε μέσα σε αυτήν και κοιμήθηκε με ειρήνη. Πριν δε από την κοίμησή της η Αγία Ειρήνη είχε δώσει εντολή να μην μετακινήσει κανένας την ταφόπετρα, με την οποία θα σκέπαζε τη λάρνακα ο δάσκαλός της Απελλιανός, προτού περάσουν τέσσερις ημέρες. Μετά όμως από δύο ημέρες επισκέφθηκαν τον τάφο ο Απελλιανός και οι άλλοι, οι οποίοι είδαν ότι η ταφόπετρα ήταν σηκωμένη και η λάρνακα κενή.

Κατά τα δυτικά Μαρτυρολόγια η Αγία Ειρήνη μαρτύρησε στη Θεσσαλονίκη, αφού ρίχθηκε στην πυρά ενώ κατά το Μηνολόγιον του αυτοκράτορα Βασιλείου Β', η Αγία Ειρήνη τελειώθηκε μαρτυρικά δι' αποκεφαλισμού.

Άπολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Εἰρήνης τὸν ἄρχοντα, ἰχνηλατοῦσα σεμνή, εἰρήνης ἐπώνυμος, δι' ἐπιπνοίας Θεοῦ, ἐδείχθης πανεύφημε, σὺ γὰρ τοῦ πολέμου, τᾶς ἐνέδρας φυγοῦσα, ἤθλησας ὑπὲρ φύσιν, ὡς παρθένος φρονίμη, διὸ Μεγαλομάρτυς Εἰρήνη, εἰρήνην ἡμῖν αἴτησαι.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α΄. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Ὁ Χριστὸς ἡ εἰρήνη σὲ Εἰρήνην ἐκάλεσε· σὺ γὰρ τὴν εἰρήνην βραβεύεις τοῖς τελοῦσι τὴν μνήμην σου, καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, προστρέχουσι τῷ θείῳ σου ναῶ, καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ πάντων, τῇ τρισηλίῳ παρισταμένη Θεότητι. Ἄπαντες οὖν χαρμονικῶς, τὴν μνήμην αὐτῆς τελέσωμεν, τὸν ἀντιδοξάσαντα αὐτήν, Χριστόν μεγαλύνοντες.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἀγνείας λαμπρότησι, κρίνον ὡς εὖοσμον, ἐξήνθησας ἔνδοξε Εἰρήνη μάρτυς Χριστοῦ, στολαῖς μαρτυρίου σου, κάλλεσιν ὠραίσθης, ἐπιγνώσεως Θείας, πλάνης δυσωδεστάτης ἀπελεύνουσα βλάβην· διό σου τὴν πανεύφημον μνήμην γεραίρομεν.

Κοντάκιον

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεῖς.

Τὴν καλλιπάρθενον ὑμνήσωμεν πάντες, νύμφην Χριστοῦ, ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναστάσαν, ἣν ὁ Θεὸς ἐδόξασε σημείοις φρικτοῖς, Εἴλκυσε γὰρ πλῆθος ἄπειρον, ἀσεβῶν ἐν τῇ πίστει, καὶ θεόθεν ἔλαβε, τὴν Χριστῶνυμον κλήσιν, ὁ τοῦ Θεοῦ γὰρ Ἄγγελος ἐλθὼν, ἐκ Πηνελόπης Εἰρήνην ἐκάλεσε.

Ἔτερον Κοντάκιον

Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Παρθενίας κάλλεσι, πεποικιλμένη παρθένε, τῇ ἀθλήσει γέγονας, ὠραιότατη Εἰρήνη· αἵμασι, τοῖς ἐκχυθεῖσί σου φοινηχθεῖσα, πλάνην τε, καταβαλοῦσα τῆς ἀθείας· διὰ τοῦτο καὶ ἐδέξω, βραβεῖα νίκης χειρὶ τοῦ Κτίστου σου.

Κάθισμα

Ἦχος Πλ. δ'. Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τὴν οὐράνιον νύμφην τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἀκήρατον κόρην τοῦ λυτρωτοῦ, Εἰρήνην τιμήσωμεν, τὴν ἀμνάδα τὴν πάντιμον, τὴν καὶ μετὰ πότμον ἐν νεφέλαις ἀρθεῖσαν, Μαγεδῶν ἐκ πόλεως, καὶ εἰς Ἔφεσον φθάσασαν, ἔνθα τοῖς σημείοις καὶ τοῖς τέρασι πάντας ἐνθέως ἐξέπληξας, καὶ τὴν πίστιν ἐκήρυξας, ἀθληφόρε ἀήττητε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἀφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Καλλιμάρτυς Εἰρήνη, καὶ Χριστοῦ Νύμφη ἄφθορε, σὺ αὐτῷ παρεστῶσα ὡς ὡραία καὶ πάγκαλος, ὡς λίθους φαιδροὺς καὶ διαυγεῖς, τὰ στίγματα φέρουσα σαρκός, καὶ αἱμάτων τὴν πορφύραν, ὑπὲρ ἡμῶν ἀπαύστως πρέσβευε. Δόξα τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σὲ στεφανώσαντι, δόξα τῷ σὲ ἀναδείξαντι λαμπρῶς, Παρθένων ὄντως καλλονὴν καὶ Μαρτύρων καύχημα.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγησαν ἀγνή, μάρτυς Εἰρήνη οἱ χοροί, τῶν ἀγγέλων καὶ βροτῶν, φύσις ἐξέστη ἐπὶ σοί, πῶς τὸν ἀρχέκακον δράκοντα κατεπάτησας, ὡραίοις σου ποσὶ καὶ κατηδάφισας, καὶ πλήθη ἀσεβῶν ἐχειραγώγησας, καὶ διαδήματι κάλλους παρὰ Χριστοῦ τοῦ Νυμφίου σου ἐστέφθης· διὸ αἰτοῦμεν, μὴ ἐπιλάθου καὶ ἡμῶν τῶν τιμώντων σοι.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτῆρ.

Τῷ κάλλει σου Χριστέ, ἡ παρθένος τρωθεῖσα, παρέδραμε σπουδῆ, τὰ ὀρώμενα πάντα, καὶ πᾶσαν τὴν τοῦ σώματος, εὐμορφίαν ἐκδέδωκε, ταῖς κολάσεσι, καὶ ταῖς

πικραῖς τιμωρίαις, ἀφανίζεσθαι· ἦν εἰς ὠραίους νυμφῶνας, εἰσήγαγες Δέσποτα.

Ὁ Οἶκος

Τοῦ νυμφίου Χριστοῦ ἔρωτι, Παναοίδιμε, ἀπὸ βρέφους σεμνή πυρποληθεῖσα ἔδραμες, δορκὰς ὡς διψῶσα πηγαῖς ἀειρύτοις, καὶ τῇ ἀθλήσει σαυτὴν συντηρήσασα, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ, ὄντως τοῦ Κτίστου σου θαλάμῳ ἔνδοξε, ὡς νύμφη εὐκλεῆς, ἐστολισμένη, πεποικιλμένη, εἰσῆλθες ὡς ἐκλεκτή, στεφανηφόρος ὁραθεῖσα, ἐξ ἀφθάρτου νυμφίου δεξαμένη, ὡς χρυσίον, βραβεῖον νίκης τῆς σῆς ἀθλήσεως.

Μεγαλυνάριον

Τῇ εἰρηνωνύμῳ κλήσει σεμνή, κατακολουθοῦσα, εὐηγγέλισαι μυστικῶς, ἄθλοις σου θαυμάτων, ψυχαῖς πολεμουμέναις, σωτήριον εἰρήνην, Εἰρήνη ἔνδοξε.

Ιερά Λείψανα: Απότμημα του Ιερού Λειψάνου της Αγίας βρίσκεται στη Μονή Κύκκου Κύπρου και στον Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων Βενετίας.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

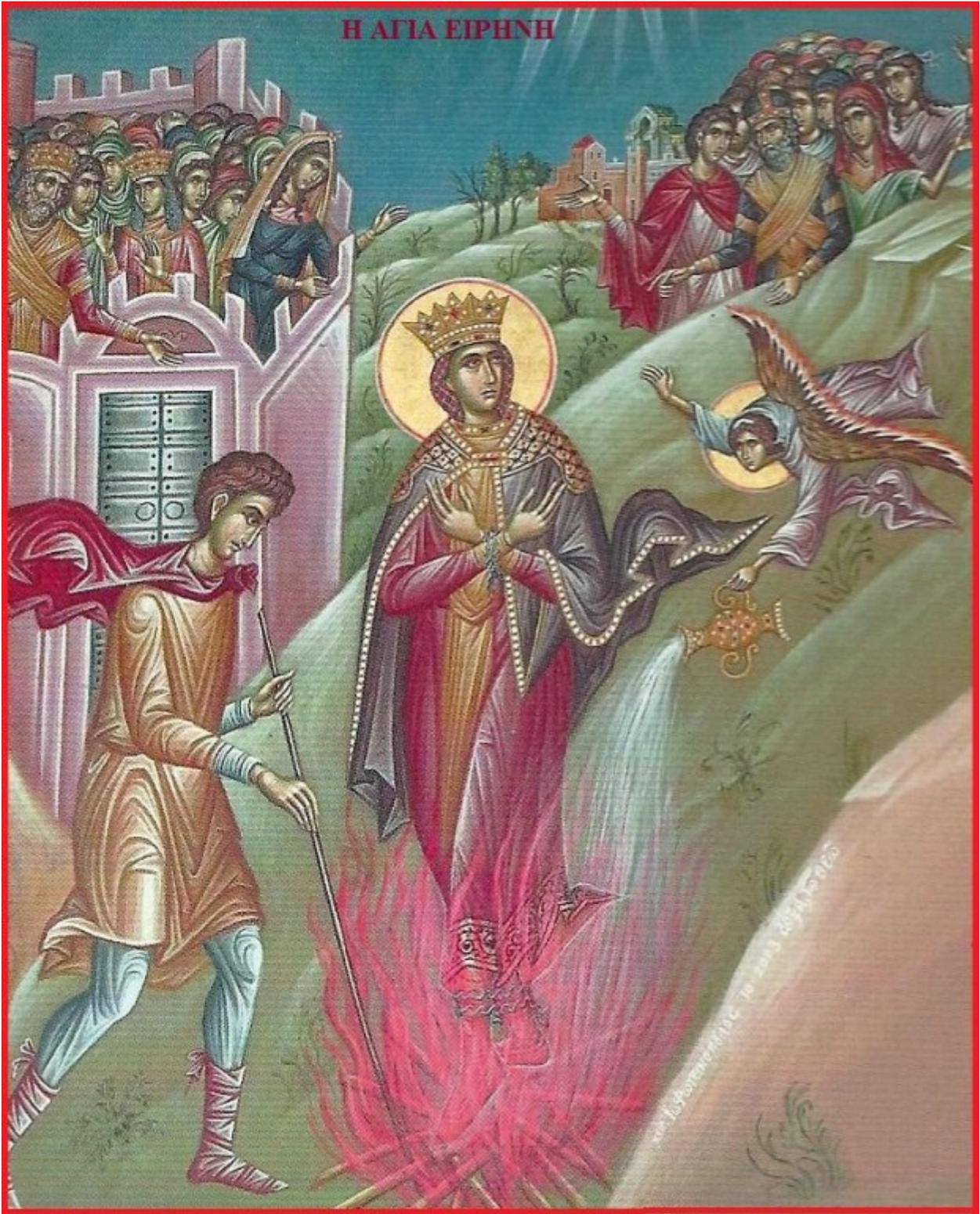

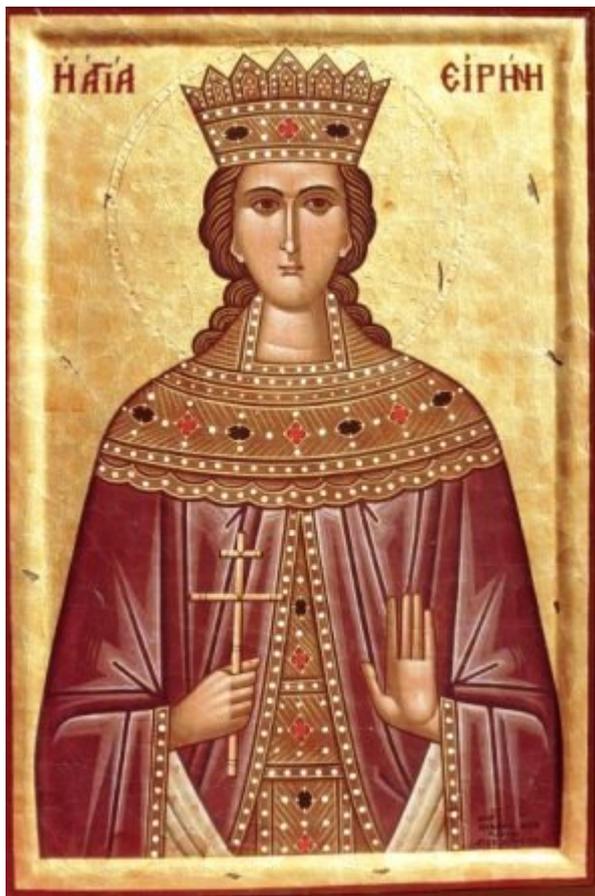
Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς - Λυδία Γουριώτη© (lydiagourioti-iconography.blogspot.com)

Η ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς - Ρωσική κεντημένη εικόνα, 1598 - 1604 μ.Χ.

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Α
Η, Α
Ι

Ε
Ρ, Η
Η

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Η ΔΙΑ
ΕΙΡΗΝΗΣ

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς - Καζακίδου Μαρία© (byzantineartkazakidou.blogspot.com)

Αγία Ειρήνη η Μεγαλομάρτυς - Χρωστήρας© (xrostiras.blogspot.com)

Η τίμια κάρα της Αγίας Ειρήνης της Μεγαλομάρτυρος

Πηγή: saint.gr